

בלמ"ס

33.0309
פקודות מסכ"ל, 1 אפר' 62

33.0309 מעצר וחירופשים

כללי

תוקף סעיף 1 מה-15 אוק' 86

1. הגדרות -
מעצר סגור - החזקה במשמורת באחד ממקומות המעצר, שנקבעו בהפ"ע 5.0208.

מעצר פתוח - הגבלת חופש התנועה של חייל לתחומי מחנה או מקום צבאי, בהתאם להפ"ע 5.0211.

עבירה - עבירה צבאית או עבירה שאיננה צבאית, עליה ניתן לשפוט חייל בבית דין צבאי.

מעצר - עקרונות

2. ניתן לעצור חייל שעבר עבירה או שנחשד בביצוע עבירה, עפ"י פקודת מעצר או, בנסיבות מסוימות, אף ללא פקודת מעצר.

תוקף סעיפים 3-41 מה-1 יוני 86

3. בסעיפים 7 עד 27 להלן יפורט אימתי ניתן לעצור חייל ללא פקודת מעצר ומי מוסמך לעשות זאת.

4. בסעיפים 29 עד 71 להלן, יפורט אימתי מותר לעצור חייל במעצר סגור עפ"י פקודת מעצר ומי מוסמך לעשות זאת.

מי רשאי לעצור ואת מי ניתן לעצור

5. פקודה זו מפרטת את נוהל המעצר של מי שכפוף לשיפוט צבאי, היינו:-

א. חייל בשירות סדיר או בשירות מילואים פעיל.

ב. אדם שעבר עבירה בהיותו חייל והשתחרר (אולם טרם עברו 180 יום).

ג. מי שנמסר לו נשק מטעם הצבא עפ"י תעודת הרשאה לפי פ"מ 2.0107.

ד. מי שנמצא כדין במשמורת הצבא.

ה. עובד בשירות הצבא או בשליחות הצבא.

ו. שבוי (בכפופות להפ"ע 5.0406).

ז. חייל מילואים שאינו בשירות, שעבר עבירה מן העבירות המפורטות בסעיף 11 לחש"צ, תשט"ו-1955.

6. הסמכות לעצור הינה אך ורק בידי חייל בשירות סדיר או בשירות מילואים פעיל.

מעצר ללא פקודת מעצר

מעצר ע"י גבוה בדרגה

7. חייל, היודע או שיש לו יסוד להניח, כי חייל אחר, הנמוך ממנו בדרגה, עבר עבירה, רשאי לעצור את החייל אף ללא פקודת מעצר בכתב.

אימתי להשתמש בסמכות מעצר

8. רצוי, כי חייל ישתמש בסמכותו המפורטת בסעיף 7 לעיל רק באחד המקרים הר"מ:-

א. העבירה שבוצעה הינה עבירה שהעונש הקבוע לצידה הינו מעל ל-3 שנות מאסר (להלן- פשע);

בלמ"ס

בלמ"ס

33.0309
פקודות מטכ"ל, 1 אפר' 62

- ב. קיים חשש, שהעבריינין יברח;
ג. אי עצירתו המיידית של העבריינין עלולה לפגוע במשמעת או בסדר הטוב בצבא.

סייג לסמכות מעצר כאשר מצוי במקום מפקד יחידה או שוטר צבאי

תוקף סעיפים 9-101 - מה' 1- נוב' 64

9. מי שאינו מפקד היחידה, שאליה משתייך החייל הנמוך בדרגה, לא יעצור את החייל, אם ידוע לו שמצוי באותו מקום מפקד היחידה של החייל או שוטר צבאי.
10. במקום זאת ימסור החייל שרצה לעצור את העבריינין למפקד היחידה או לשוטר הצבאי, לפי המקרה, את כל הפרטים הנוגעים לעבירה של החייל האמור.

סייג למעצרו של שוטר צבאי

11. שוטר צבאי בתפקיד ייעצר רק ע"י קצין משטרה צבאית, אלא אם ביצע פשע.
12. שוטר צבאי, שביצע פשע, יכול להיעצר ע"י כל חייל הגבוה ממנו בדרגה, כאמור בסעיף 7.
13. למרות האמור לעיל, חייב שוטר צבאי להזדהות בפני כל גבוה בדרגה, כדי שניתן יהיה להגיש נגדו תלונה או קבילה בעת הצורך.

מעצר על הפרעת סדר

14. קצין רשאי לעצור, ללא פקודת מעצר, כל חייל אחר המשתתף במריבה, קטטה או הפרעת סדר, אף אם אותו חייל שווה לו בדרגה או גבוה ממנו בדרגה.

צורת ביצוע המעצר

15. חייל, המתכוון לעצור חייל ללא פקודת מעצר, יגש אליו ויודיע לו, כי הוא עוצר אותו, את הסיבה לכך, וידרוש ממנו להילוות אליו.
16. חייל, שעצר אחר, יעבירונו מייד לחדר משמר צבאי או למחנה מעצר צבאי או לבסיס המשטרה הצבאית הקרוב.

הודעה על מעצרו של חייל

תוקף סעיף 17 מה' 31- מאי 82

17. כאשר נעצר חייל עפ"י הוראות פרק זה, ימלא החייל העוצר, לאחר שהעביר את העציר כאמור בסעיף 16 לעיל, דו"ח מעצר על טופס 640.

תוקף סעיף 18 מה' 15- אוג' 91

18. הודעה למשפחת החייל העצור על המעצר וכן הודעה לעורך דין על המעצר ופגישות עימו - ראה פ"מ 33.0317.

תוקף סעיפים 19 עד 65 מה' 30- אוג' 90

19. מפקד מיתקן הכליאה אחראי להודיע על מעצר חייל בשירות קבע בתוך 24 שעות מתחילת המעצר, ואם מעצרו החל בשבת - בתוך 48 שעות מתחילת המעצר, לגורמים האלה:-

- א. לסניגור הצבאי הראשי.
ב. לרמ"ח פרט באכ"א.

בלמ"ס

בלמ"ס

33.0309
פקודות מסכ"ל, 1 אפר' 62

זמן המעצר

20. חייל, שנעצר ללא פקודת מעצר - יש לקבל לגביו פקודת מעצר בכתב מאת קצין שיפוט, בהקדם האפשרי.
21. אם לא התקבלה פקודת מעצר בתוך 48 שעות מעת מעצרו - אם נעצר החייל ע"י שוטר צבאי, או בתוך 24 שעות מעת מעצרו - אם נעצר החייל ע"י חייל, שאינו שוטר צבאי, חייב מפקד מיתקן המעצר לשחרר את החייל.

שחרור ממעצר

22. מפקד יחידתו של החייל שנעצר רשאי להורות על שחרורו של העצור, גם לפני תום 24 שעות, כאמור בסעיף משנה 21 (ב), אם לדעתו חדל להתקיים הצורך בהמשך המעצר.
23. אם נעצר חייל לא ע"י מפקדו, יפנה מפקד מקום המעצר למפקד היחידה של החייל ויבקש הוראותיו לגבי המשך הטיפול בחייל.
24. הוראות סעיף זה אינן חלות על חיילים, שנעצרו כעריקים או שבעבירתם חוקרת מצ"ח וכן על חיילים שנעצרו בקשר לעבירות משמעת הופעה. במקרים כאמור לעיל יועברו החיילים למעצר המשטרה הצבאית, אשר תנהג עפ"י פקודת הקבע שלה.

סמכויות שוטר צבאי

25. לשוטר צבאי תהיינה הסמכויות הנתונות לפי החוק לשוטר אזרחי, לגבי כל חייל ולגבי כל אדם אחר, הנמצא במקום שבהחזקת הצבא או המפריע לפעולה של הצבא (ראה פירוט הסמכויות בהפ"ע 5.0205), לרבות הסמכות לעצור, אף ללא פקודת מעצר בכתב, כל חייל בשירות סדיר או בשירות מילואים פעיל, שאינו נותן ידיעות המספיקות לזיהויו.

מעצר שלא עפ"י פקודת מעצר

26. שוטר צבאי, העוצר חייל ללא פקודת מעצר, ימלא "דוח מעצר" (טופס 640), והדוח יוכנס לתיק הכלוא. עם מעצרו של החייל, ישלח מפקד מיתקן המעצר מברק למפקד יחידת החייל, ובו יודיע על מעצר החייל.
27. אם עצר שוטר צבאי אדם שאינו חייל, חייב הוא למוסרו, בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-24 שעות לאחר המעצר, לידי משטרת ישראל.
28. פקודה זו אינה גורעת מסמכויותיו של שוטר, המשרתת במשטרת ישראל, ושל כל אזרח, לעצור אדם ובכלל זה גם חייל, בהתאם להוראותיו של כל חוק אחר במדינה.

סמכויות שוטר צבאי במבצעים לאכיפת משמעת הופעה ולבוש ונשיאת נשק

29. במסגרת המבצעים לאכיפת משמעת הופעה ולבוש ונשיאת נשק, מוסמך כל שוטר צבאי להורות לכל חוגר ולכל קצין עד דרגת רס"ן ועד בכלל, שעבר עבירה הנתונה לשיפוט במבצע, להתייצב במקום ובזמן שיורה להם, לשם העמדתם לדין. הוראה זו באה להוסיף על הסמכויות הנתונות לשוטר צבאי עפ"י כל דין ועפ"י פקודות הצבא.

מעצר עפ"י פקודת מעצר

30. הסמכות לתת פקודת מעצר היא בידי קצין שיפוט.
31. קצין שיפוט רשאי לתת פקודת מעצר רק לגבי חייל הנמוך ממנו בדרגה, שנחשד או נאשם בעבירה.
- פקודת מעצר של קצין משטרה צבאית ופקודת מעצר של מפקד
32. ישנם שני סוגים של פקודת מעצר, המוצאת ע"י קצין שיפוט:-
- א. פקודת מעצר של קצין שיפוט, שהוא קצין משטרה צבאית (להלן - פקודת מעצר של קצין משטרה צבאית).
- ב. פקודת מעצר של קצין שיפוט, שאינו קצין משטרה צבאית (להלן - פקודת מעצר של מפקד).

בלמ"ס

33. שני סוגי הפקודות נבדלים זה מזה באורך התקופה, שבה ניתן להחזיק את החשוד במעצר או שבה ניתן להאריך את פקודת המעצר המקורית, הכל כפי שיפורט להלן.

34. כל ההוראות בפקודה זו, שלא יוחדו במפורש לאחד משני סוגי המעצר, חלות לגבי שניהם.

אימתי יוחזק חייל במעצר סגור

35. קצין השיפוט ישקול, אם במקרים המפורטים להלן מחייבים צורכי המשמעת בצבא את הוצאתה של פקודת המעצר נגד החשוד או נגד הנאשם:-

א. אם העבירה, אשר בביצועה חשוד או נאשם החייל, היא עבירה, שהעונש הקבוע לצידה בחוק הוא מאסר של 3 שנים ומעלה, או כאשר כתוצאה מן העבירה נהרג אדם. מובהר בזה, כי סעיף זה חל גם על מקרים של הפעלה בלתי חוקית או בלתי זהירה של נשק, אשר כתוצאה ממנה נפגע אדם.

ב. כאשר יש יסוד לחשוש, שהחייל יפריע למהלך הבדיקה או החקירה, ישפיע על עדים או ינסה לברוח, אם לא יוחזק במעצר סגור.

ג. כאשר החייל נעדר מן השירות, שלא ברשות, במשך תקופה ארוכה מ-72 שעות, ואח"כ חזר ליחידה.

36. קצין השיפוט ייתן דעתו לכך, כי במקרים המפורטים להלן מחייבים, בדרך כלל, צורכי המשמעת הצבאית את הוצאתה של פקודת מעצר, לגבי החשוד או הנאשם:-

א. כאשר העבירה, אשר בביצועה חשוד או נאשם חייל, היא עבירה שהעונש הקבוע לצידה בחוק הוא מאסר 3 שנים ומעלה או כאשר כתוצאה מן העבירה נהרג אדם. בלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, מובהר בזה, כי סעיף משנה זה מתייחס גם למקרים של הפעלה בלתי חוקית או בלתי זהירה של נשק, אשר כתוצאה ממנה נפגע אדם.

ב. כאשר יש יסוד לחשוש, שהחייל יפריע למהלך הבדיקה או החקירה, ישפיע על עדים או ינסה לברוח, אם לא יוחזק במעצר סגור.

ג. כאשר נעדר החייל מן השירות, שלא ברשות, במשך תקופה העולה על 72 שעות וחזר ליחידה או נעצר.

37. החליט קצין השיפוט באחד מן המקרים, המפורטים בסעיף 36 לעיל, לא להוציא פקודת מעצר, ידווח על כך מייד למפקדו.

38. לשם הסרת ספק מובהר בזה, כי קצין שיפוט רשאי לתת פקודת מעצר, גם כאשר נאשם חייל בעבירה או נחשד בביצוע עבירה, והנסיבות המפורטות בסעיף 36 לעיל אינן מתקיימות.

מעצר נהג שגרם לתאונת דרכים

39. בכל מקרה בו אירעה תאונת דרכים בה מעורב רכב צבאי ובה נפגע אדם ויש יסוד להניח, כי התאונה נגרמה עקב רשלנותו של הנהג הצבאי, יחולו הוראות אלה בקשר למעצר הנהג:-

א. המחליט על עצירת נהגים עד דרגת סרן ועד בכלל יהיה הממצ"פ.

ב. עצירת נהג שדרגתו מרס"ן ומעלה תיעשה בהסכמתו של מפקד פיקוד מרחבי, מפקד ח"א, מפקד ח"י או מפקד מז"י.

אופן ההוצאה של פקודת מעצר

בלמ"ס

33.0309
פקודות מסכ"ל, 1 אפר' 62

40. פקודת מעצר של קצין משטרה צבאית תיערך בכתב על חלק א' של טופס 2-641 בצבע אדום.
41. פקודת מעצר של מפקד תיערך בכתב על חלק א' של טופס 641, בצבע שחור.
42. קצין השיפוט המוציא את פקודת המעצר יציין בה לא רק את העבירה, שבה מואשם החייל, שנגדו מוצאת פקודת המעצר, אלא גם את תאריך ביצוע העבירה; לגבי נעדר מן השירות - יצוינו תאריכי תחילת ההיעדרות וסיומה.
43. פקודת מעצר תיערך בארבעה העתקים; שני העתקים יימסרו לאחראי על מקום המעצר, העתק שלישי יצורף לטופס 630 (טופסי תלונה ודיון) או לחומר החקירה ואילו ההעתק הרביעי יישאר בידי המפקד שאישר את פקודת המעצר. האחראי על מקום המעצר יעביר העתק אחד מפקודת המעצר, כשהוא מאושר, לפרקליט הצבאי הפיקודי, החילי או הגיסי.

משך זמן המעצר

44. תוקפה של פקודת מעצר ראשונה של קצין משטרה צבאית לא יעלה על 15 יום מיום מעצרו של החייל; תוקפה של פקודת מעצר ראשונה של מפקד לא יעלה על 7 ימים מיום מעצרו של החייל, הכל בכפוף לאישור הפקודה ע"י המפקד הממונה, כאמור בסעיף 53 להלן.
45. במקרה שניתנה פקודת מעצר של מפקד, ולאחר מכן הועבר הטיפול במקרה למשטרה הצבאית, רשאי קצין שיפוט, שהוא קצין משטרה צבאית, להוציא פקודת מעצר, כאמור בסעיף 44, אולם מתקופת המעצר המירבית של 15 יום ינוכו הימים בהם היה החייל עצור לפי פקודת המעצר של מפקד.

ביצוע פקודת מעצר

46. קצין שיפוט, שנתן פקודת מעצר, יטיל על אחד מפקודיו לבצע את פקודת המעצר. במקרה זה, לצורכי ביצוע פקודת המעצר בלבד, תהיינה לחייל, עליו הוטל לבצעה, אותן הסמכויות אשר בידי שוטר צבאי.
47. כאשר הנסיבות מחייבות זאת, רשאי קצין שיפוט, לאחר קבלת אישור לכך מפרקליט צבאי או מקצין משטרה צבאית, להטיל את ביצוע פקודת המעצר גם על שוטר צבאי ובמקרים מיוחדים, לאחר קבלת אישור כנ"ל, גם על שוטר של משטרת ישראל.
48. מי שהוטל עליו לבצע פקודת מעצר (להלן מבצע המעצר) יפנה מייד לחייל, שנגדו ניתנה פקודת המעצר, יודיע לו את הסיבה למעצר ויציג בפניו את פקודת המעצר, אם יידרש לעשות כן ע"י החייל. לאחר מכן יביא מבצע המעצר את החייל, נגדו ניתנה פקודת המעצר, לאחד ממקומות המעצר שנקבעו בהודאות הפיקוד העליון.
49. אם חייל, שנגדו ניתנה פקודת המעצר, מתנגד בכוח למעצרו או מנסה להשתמש ממעצר, יכול מבצע המעצר לנקוט בכל האמצעים הסבירים, לרבות שימוש בכוח, כדי לבצע את המעצר (לגבי שימוש בכוח - ראה הפ"ע 5.0221).

50. שוטר או שוטר צבאי, המבצע פקודת מעצר שנתן קצין שיפוט בכיר, רשאי, כשהיא בידי, להיכנס לכל מקום, שיש לו יסוד סביר להניח שהעצור נמצא בו, ולהשתמש בכוח סביר נגד אדם או רכוש, במידה הדרושה לביצוע הפקודה.
51. אם יש למבצע המעצר יסוד סביר להאמין, כי החייל שנגדו יש בידי פקודת מעצר, מצוי במקום, עליו ממונה אדם אחר או אשר בו דר אדם אחר, יציג מבצע המעצר בפני האדם האחר את פקודת המעצר; הממונה על המקום או מי שדר במקום חייב להרשות כניסה חפשית לשם ביצוע המעצר, משנדרש לכך. נדרש לכך וסירב, הרי אם בידי פקודת מעצר שנתן קצין שיפוט בכיר, יבקש מבצע המעצר את עזרת משטרת ישראל או המשטרה הצבאית; ואם מבצע המעצר הינו שוטר אזרחי, יפעל בהתאם לנוהל הקיים במשטרת ישראל לגבי ביצוע של פקודת מעצר, שניתנה ע"י שופט. היתה בידי מבצע המעצר פקודת מעצר מאת קצין שיפוט זוטר, יבקש מקצין שיפוט בכיר לתת פקודת מעצר ויבקש את עזרת משטרת ישראל או המשטרה הצבאית, כאמור.

תוקף פקודת מעצר של קצין שיפוט לפני האישור

בלמ"ס

52. תוקף פקודת מעצר, שנתן קצין שיפוט, יפוג בתום 96 שעות מעת הוצאתה, אלא אם כן אושרה, כאמור להלן, לפני תום 96 השעות האמורות.

אישור פקודת מעצר

53. קצין שיפוט, שנתן פקודת מעצר כאמור, יגישה בכל מקרה (אף אם תוקפה 4-ימים בלבד או לתקופה קצרה יותר), מייד לאחר הוצאתה, לאישורו של המפקד הממונה (שדרגתו סא"ל לפחות). "המפקד הממונה" בפקודה זאת פירושו - המפקד שדרגתו סא"ל או מעלה, אשר לו כפוף קצין השיפוט, שנתן את פקודת המעצר, כפיפות פיקודית ישירה או כפיפות לצורכי מינהלה מרחבית.

54. גם אם קצין השיפוט, שנתן את הפקודה, הוא סא"ל או מעלה, טעונה הפקודה אישורו של המפקד הממונה על קצין השיפוט הנ"ל.

55. על אף האמור בסעיף 54 לעיל, תהיה סמכות של מפקד ממונה גם לקצינים מדרגת סא"ל או מעלה, אשר יוסמכו ע"י רמ"ח פרט באכ"א, כמפקדים ממונים לגבי פקודות מעצר.

56. בקשה לאישור פקודת מעצר תועבר בכל האמצעים האפשריים העומדים לרשות המפקד (טלפון, רץ וכד'). המפקד הממונה יאשר את פקודת המעצר רק עבור אותה התקופה, הנראית לו כדרושה, ויאשר את התקופה המלאה כאמור בסעיף 44 לעיל, אך ורק אם יראה סיבות המצדיקות לעשות כך.

57. אישור פקודת מעצר ע"י המפקד הממונה יינתן באמצעות מברק שיסומן "דחוף" או בכל דרך מהירה אחרת, בתנאי שהאישור יקוים לאחר מכן בכתב על חלק ב' של טופס 641 או על טופס 2-641, לפי המקרה.

הודעה לפרקליט על אישור פקודת מעצר

58. קצין שיפוט, שאישר פקודת מעצר, יודיע על כך לפרקליט הצבאי הנוגע בדבר.

59. ההודעה תירשם על חלק ג' של טופס 641 או של טופס 2-641, לפי המקרה.

60. בדרך כלל תוצא פקודת מעצר ע"י קצין השיפוט, שהחייל שעבר עבירה או שנחשד בביצועה, נתון לפיקודו.

61. קצין שיפוט, שהחייל הנאשם או הנחשד בעבירה אינו כפוף לו, יוציא פקודת מעצר רק אם קיום המשמעת הצבאית מחייב את מעצרו המידי של החייל, ואין זה מעשי לפנות לקצין השיפוט הממונה ישירות על החייל.

62. הוצאה פקודת מעצר ע"י קצין שיפוט, שאינו מפקדו הישיר של העצור, יעביר קצין השיפוט, שהוציא את פקודת המעצר, דוח מידי על נסיבות המקרה למפקד יחידתו של החייל שנעצר.

הוצאת פקודת מעצר לגבי שוטר צבאי

63. לא תוצא פקודת מעצר לגבי שוטר צבאי, אלא ע"י קצין שיפוט המוצב ומשרת ביחידות חמ"צ מרחבי.

64. הסייג האמור לעיל לא יחול על מתן פקודת מעצר לגבי שוטר צבאי, אשר ביצע פשע.

65. כאשר שוטר צבאי נעצר עפ"י פקודת מעצר, שניתנה ע"י מפקדו בגין עבירה בעלת אופי משמעת, ואין מתנהלת בדיקה או חקירת מצ"ח - יחולו על מעצרו הכללים, החלים על פקודת מעצר של מפקד, ולא הכללים, החלים על פקודת מעצר של קצין משטרה צבאית.

הוצאת פקודת מעצר לגבי חיילת

תוקף סעיף 66 מה-1 ינו' 92

66. לא תוצא פקודת מעצר לגבי חיילת, אלא בהסכמת אחת מאלה, הכל לפי העניין:-

א. קצינת הח"ן הראשית.

ב. סגנית קצינת הח"ן הראשית.

בלמ"ס

33.0309
פקודות מטכ"ל, 1 אפר' 62

- ג. מפקדת בה"ד 12.
- ד. עוזרת קצינת הח"ן ראשית לחילות אכ"א.
- ה. קצינת הח"ן של פיקוד הצפון.
- ו. קצינת הח"ן של פיקוד המרכז.
- ז. קצינת הח"ן של פיקוד הדרום.
- ח. קצינת הח"ן של ח"א.
- ט. קצינת הח"ן של ח"י.
- י. קצינת הח"ן של מז"י.
- יא. קצינת הח"ן של פיקוד הנח"ל.
- יב. קצינת הח"ן של פיקוד הגדנ"ע.
- יג. קצינת הח"ן של אט"ל.

- יד. קצינת הח"ן של חמ"צ.
- טו. קצינת הח"ן של חמ"ן.
- טז. מפקדת יחידת המורות הארצית.
- יז. מפקדת יח"ס ארצית 1035.
- יח. קצינת הח"ן של מחנה מטכ"ל.
- יט. מפקדת בט"ר ח"ן ג'וליס 83.
- כ. רע"ן ח"ן במחנה 80.
- כא. מפקדת יחידת חיב"ה הארצית.

תוקף סעיפים 67 עד 129 מהסו-30 אוג' 90

- 67. ההוראה בסעיף 65 לעיל אינה חלה על פקודת מעצר, שנחתמה ע"י קצין משטרה צבאית, הנושא מינוי לתפקיד המחייב לפי תקן דרגת סא"ל, לפחות, למעט לגבי חיילת, שהיא פקודה של אותו קצין. במקרה זה יש צורך בהסכמת קצינת ח"ן למעצר, בהתאם לאמור בסעיף 66.
- 68. קצין משטרה צבאית, כאמור בסעיף 67 לעיל, לא יורה על ביצוע פקודת המעצר, אלא לאחר שקיבל חוות דעת של אחת מקצינות הח"ן, המנויות בסעיף 66 לעיל, הנוגעת בדבר. לא התקבלה חוות דעת כאמור, והנסיבות מחייבות מעצר מייד, רשאי קצין המשטרה הצבאית להורות על ביצוע המעצר, ובלבד שדבר המעצר יובא לידיעת קצינת הח"ן, בתוך 24 שעות ממועד ביצועו.
- 69. מעצר של נפקדת, עריקה או עבריינית תנועה יבוצע ע"י המשטרה הצבאית, ללא צורך באישור קצינת ח"ן, כאמור בסעיף 66 לעיל.

פקודת מעצר נוספת

- 70. נעצר חייל עפ"י פקודת מעצר של מפקד לתקופה הקצרה מ-7 ימים, ולפני תום תקופה זו החליט קצין שיפוט, כי יש להמשיך ולהחזיק את החייל במעצר, רשאי הוא להוציא נגד החייל פקודת מעצר לתקופה נוספת, ובלבד שתקופת המעצר לפי שתי פקודות המעצר גם יחד לא תעלה על 7 ימים.
- 71. פקודת המעצר הנוספת תיערך על טופס 641, אליו תצורף פקודת המעצר הראשונה; פקודת המעצר הנוספת תוגש מייד לאישור, כאמור בסעיף 53 לעיל.

בלמ"ס

72. סעיפים 85 עד 103 להלן, שעניינם הארכת פקודת מעצר, לא יחולו על הוצאתה של פקודת מעצר נוספת לפי סעיף זה, אלא יש לטפל בהארכת המעצר, במקרה הצורך, כאילו הוצאה פקודת המעצר מלכתחילה לתקופה המצטברת לפי שתי פקודות המעצר גם יחד.

ביטול פקודת מעצר

סמכות מוציא הפקודה והמפקד הממונה

73. קצין שיפוט, שנתן פקודת מעצר, וכן המפקד הממונה, שאישר פקודת מעצר, רשאים לבטל את הפקודה בכל עת, כל עוד לא הוגש כתב אישום לבית-דין צבאי, בגין העבירה - נשוא המעצר.
הסמכות לבטל פקודת מעצר, כאמור, קיימת גם לגבי פקודת מעצר שהוארכה באישור פרקליט צבאי וגם לגבי פקודת מעצר, שהוארכה ע"י בית-דין צבאי מחוזי;
הסמכות תפוג משהוגש כתב אישור לבית-דין צבאי, בגין העבירה שבגללה נעצר החייל.

הנהל לביטול פקודת מעצר

74. ביטול פקודת המעצר יירשם על חלק ד' של טופס 641 או של טופס 2-641, לפי המקרה.

סמכות הפרקליט הצבאי הראשי ופרקליט צבאי

75. הפרקליט הצבאי הראשי או פרקליט צבאי מוסמך לבטל פקודת מעצר, בין בעקבות ערר ובין ביוזמתו, וזאת בנוסף לסמכותו של קצין השיפוט, שהוציא את פקודת המעצר ולסמכותו של המפקד הממונה, שאישר אותה כאמור לעיל.

דין פקודת מעצר שהוארכה

76. אם פקודת המעצר הוארכה כבר באישור פרקליט, כאמור בסעיפים 85 עד 103 להלן, אין לפרקליט צבאי סמכות לבטלה אלא רק לפרקליט הצבאי הראשי, אולם עדיין ממשיכה להתקיים סמכותו של קצין השיפוט, שהוציא את פקודת המעצר, וכן של המפקד הממונה לבטל את פקודת המעצר וזאת - כל עוד לא הוגש כתב אישום.

שחרור העצור

77. בוטלה פקודת המעצר ע"י אחד מהמוסמכים לבטלה, ישוחרר העצור מייד, אלא אם כן יש אסמכתה חוקית אחרת להמשך מעצרו.

דיווח על שחרור העצור

78. עם שחרורו של עצור עפ"י פקודת מעצר שאושרה, בין אם השחרור נבע מתום תוקפה של פקודת המעצר ובין אם נבע מביטולה - ידווח על כך מפקד היחידה - במקרה של עציר העצור בחדר משמר יחידתי, או מפקד מיתקן הכליאה לפרקליט הצבאי, הנוגע בדבר. הדיווח ייערך על טופס, שדוגמתו ניתנת בנספח א' לפקודה זו.

עדר על פקודת מעצר

עדר על פקודת מעצר של קצין שיפוט

79. חייל, העצור עפ"י פקודת מעצר של קצין שיפוט, רשאי להגיש עדר על הפקודה לפרקליט צבאי, היינו: בקשה מנומקת בכתב לביטול פקודת המעצר.
80. העדר יימסר בשני העתקים למפקד מיתקן המעצר.
81. מפקד מיתקן המעצר יעביר העתק אחד של העדר לפרקליט הצבאי הנוגע בדבר, ואת ההעתק השני לקצין השיפוט, שהוציא את פקודת המעצר.
82. החליט הפרקליט הצבאי לקבל את העדר - יבטל את פקודת המעצר. סבר שאין לקבלו, יעביר את העניין להחלטת הפרקליט הצבאי הראשי או סגנו.

עדר על הארכת מעצר

83. אישר פרקליט צבאי הארכת מעצר, כאמור בסעיפים 84 עד 102 להלן, רשאי העצור להגיש על כך עדר לפרקליט הצבאי הראשי.
84. העדר יוגש ויועבר בדרך המפורטת בסעיפים 79 עד 82 לעיל.

הארכת פקודת מעצר

התנאים להארכת פקודת מעצר

85. פקודת מעצר ראשונה של קצין משטרה צבאית ניתנת להארכה פעמיים, לתקופה של עד 10 ימים בכל פעם, ובסך הכל ניתן להחזיק במעצר על פיה תקופה של עד 35 יום.
86. פקודת מעצר ראשונה של מפקד ניתנת להארכה פעם אחת בלבד לתקופה של עד 8 ימים, ובסך הכל ניתן להחזיק במעצר על פיה תקופה של עד 15 יום.
87. התנאי להארכת פקודת מעצר מכל אחד מהסוגים הוא, שפרקליט צבאי אישר מראש ובכתב את הארכת המעצר.

הנוהל להארכת תוקף פקודת מעצר

88. סבר קצין השיפוט, שהוציא את פקודת המעצר, או קצין שיפוט, שהוא מפקדו הישיר של החייל העצור או קצין השיפוט, הנמנה עם המשטרה הצבאית, שיש צורך להאריך את תוקף פקודת המעצר, יכין בקשה לפרקליט צבאי, בהתאם למפורט בסעיף 89 להלן, ויעבירה לאישור המפקד הממונה, שאישר את פקודת המעצר.
89. הבקשה לאישור של פרקליט צבאי תיערך על חלק א' של טופס 641-3 בדפוס אדום ועל פקודת מעצר של קצין משטרה צבאית או של טופס 641-1 בדפוס שחור - לגבי פקודת מעצר של מפקד.
90. שוכנע המפקד הממונה, שיש צורך בהארכת המעצר, יאשר זאת במקום המיועד לכך על הטופס האמור לעיל ויחזירו לקצין השיפוט שפנה אליו. קצין השיפוט האמור יעביר את הבקשה להארכת המעצר לאישור הפרקליט הצבאי הנוגע בדבר, ורשאי הוא למלא את חלק ג' של טופס 641-1 או טופס 641-3 ולחתום עליו מראש. הארכת המעצר תקבל תוקף, רק אם אישר זאת הפרקליט.
91. לא שוכנע המפקד הממונה שיש צורך בהארכת המעצר, יחזיר את הטופס לקצין השיפוט שפנה אליו ויציין, שיש לשחרר את העצור, לא יאוחר ממועד תום תוקפה של פקודת המעצר הקיימת לגביו.
92. הפנייה למפקד הממונה, לצורך העברת הבקשה להארכת המעצר לאישור הפרקליט הצבאי, כאמור בסעיף 88 לעיל, צריכה להיעשות באופן שיהיה זמן מספיק לטפל בהארכת המעצר לפני תום תקופת המעצר, לפי פקודת המעצר הקיימת.

93. לגבי פקודת מעצר של קצין משטרה צבאית:-

- א. יש למלא טופס נפרד של הארכת פקודת מעצר לגבי כל הארכה (ראשונה או שנייה).
- ב. יש להקפיד לציין במקום המיועד לכך בראש הטופס, אם המדובר בהארכה ראשונה או שנייה של פקודת המעצר.
94. הפרקליט הצבאי ירשום את החלטתו על חלק ב' של טופס 641-3 או של טופס 641-1, לפי המקרה. החלטת הפרקליט הצבאי תועבר למפקד הממונה, שביקש את הארכת המעצר.
95. אישר הפרקליט הצבאי את הארכת המעצר, ימלא המפקד הממונה או קצין השיפוט, שהוציא את פקודת המעצר, את ההוראה בדבר הארכת המעצר, המופיעה בחלק ג' של טופס 641-3 או של טופס 641-1, לפי המקרה.
- הארכת תקופת המעצר לא תעלה על התקופה שאושרה ע"י הפרקליט הצבאי. טופס ההארכה של המעצר יוצמד לפקודת המעצר המקורית.

הארכת המעצר ע"י בית-דין צבאי מחוזי

96. הארכת המעצר מעבר לתקופה של 35 יום (לגבי פקודת מעצר של קצין משטרה צבאית) או מעבר לתקופה של 15 יום (לגבי פקודת מעצר של מפקד) ניתנת להיעשות רק ע"י בית-דין צבאי מחוזי.
97. סבר קצין השיפוט, שהוציא את פקודת המעצר, או קצין שיפוט, שהוא מפקדו הישיר של החייל העצור, או קצין שיפוט, הנמנה עם המשטרה הצבאית, שיש צורך להאריך את פקודת המעצר מעבר לתקופות האמורות, יפנה למפקד הממונה ויבקשו לטפל בהארכת המעצר. הפנייה צריכה להיעשות כך שיהיה זמן מספיק לטפל, באמצעות הפרקליט הצבאי הנוגע בדבר, בהגשת בקשה לבית-דין צבאי להארכת המעצר ולקבל החלטה של בית-הדין, כל זאת - לפני תום תקופת המעצר לפי פקודת המעצר שהוארכה.
98. שוכנע המפקד הממונה, שיש צורך בהארכת המעצר מעבר לתקופות האמורות, יבקש מהפרקליט הצבאי הנוגע בדבר לטפל בהארכה ע"י בית-דין צבאי מחוזי.
99. סבר אף הפרקליט הצבאי, שיש צורך בהארכת המעצר, רשאי הוא להורות לתובע צבאי לפנות לבית-דין צבאי מחוזי ולבקשו להאריך את פקודת המעצר. הוראת הפרקליט ופניית התובע לבית-הדין הצבאי תירשמונה על חלק ה' של טופס 641-3 או של טופס 641-1, לפי המקרה.

100. בית-הדין הצבאי המחוזי ידון בבקשה להארכת המעצר בהרכב של שופט צבאי-משפטי אחד; שופט זה רשאי להאריך את המעצר לתקופה של עד 30 יום. הדיון בהארכת המעצר לפני השופט-המשפטי יתקיים בנוכחות העצור וסניגורו ובנוכחות תובע צבאי. העצור זכאי לקבל סניגור צבאי, לצורך הדיון בהארכת המעצר.

101. תמצית ההחלטה של בית-הדין הצבאי המחוזי תירשם על חלק ו' של טופס 641-3 או של טופס 641-1, לפי המקרה, ותיחתם ביד השופט שנתן אותה. ההחלטה תופץ ע"י קצין בית-הדין למפקד יחידתו של החייל, למפקד מיתקן הכליאה ולפרקליט הצבאי, הנוגע בדבר.

102. העצור והתובע רשאים לערער על החלטת בית-הדין לבית-הדין הצבאי לערעורים, שידון בערעור בהרכב של שופט צבאי-משפטי אחד.

103. הארכת תקופת המעצר מעבר ל-30 יום, כאמור בסעיף 100 לעיל, אפשרית אף היא ע"י בית-דין צבאי מחוזי, אך זאת - רק לאחר שהפרקליט הצבאי הראשי שוכנע, שיש צורך בהמשך המעצר והורה לתובע צבאי לבקש מבית-דין צבאי הארכה כזו. הארכה כאמור תהיה לתקופה של עד 15 יום בכל פעם, וגם על החלטה בעניין זה ניתן לערער לבית-הדין הצבאי לערעורים.

מעצר או שחרור בערבות לאחר הגשת כתב אישום לבית-דין צבאי או התחלת

חקירה מוקדמת

פקודת מעצר של שופט חוקר

104. שופט חוקר רשאי בכל עת, לאחר התחלת החקירה המוקדמת, לתת פקודת מעצר נגד נאשם הנתון לחקירה, שתוקפה עד לסיום החקירה.
105. אם החליט השופט החוקר, בסוף החקירה, להמליץ על העמדת הנאשם לדין, תעמוד פקודת המעצר בתוקפה עד תחילת הדיון או עד ביטול הקובלנה ע"י הפרקליט הצבאי הראשי.

פקודת מעצר של נשיא או אב בית-דין

106. הוגש כתב אישום לבית-דין צבאי, תהיה הסמכות לתת פקודת מעצר נגד הנאשם, או לבטל פקודת מעצר שניתנה נגדו:-
- א. בבית-דין צבאי לתעבורה - לשופט תעבורה ולמי שהוסמך לדון כשופט תעבורה, ובלבד שלא יתן פקודות מעצר לתקופה העולה על 30 יום; פקודת מעצר לתקופה של 30 יום ומעלה מוסמך לתת נשיא של בית-הדין הצבאי המחוזי.
- ב. בבית-דין צבאי מחוזי או מיוחד - לנשיא בית-הדין ולאב בית-הדין.
- ג. בבית-הדין הצבאי לערעורים - לשופט צבאי-משפטי של בית-הדין.
107. תוקפה של פקודת המעצר עד לסיום המשפט בערכאה בה ניתנה, אלא אם נקבע בה אחרת.
108. בוטל כתב האישום, מתבטלת פקודת המעצר.

109. על החלטה בעניין מעצר בערכאה ראשונה, רשאים הנאשם או התובע לערער לבית-הדין הצבאי לערעורים, אשר ידון בערעור בשופט צבאי-משפטי אחד.
110. החלטה של שופט צבאי-משפטי לפי סעיף 106 סעיף משנה ג' לעיל ניתנת לעיון שנית, לבקשת הנאשם או התובע, לפני מותב של שלושה שופטים בבית הדין הצבאי לערעורים.

שחרור בערבות

111. לגבי אדם, הנתון לשיפוט צבאי ואשר אינו חייל בשירות סדיר או בשירות מילואים פעיל, רשאי נשיא ביי"ד או אב ביי"ד כאמור, במקום לתת לגביו פקודת מעצר, לצוות על שחרורו בערבות.
112. אלה רשאים להגיש בקשה לשחרור בערבות:-
- א. הנאשם.
- ב. תובע צבאי.
113. הבקשה תהיה מנומקת בכתב ותוגש לבית-הדין, בו הורכב המותב. לא ייערך דיון בבקשה אלא לאחר שהעתק הבקשה הגיע לידי הצד שכנגד ונמסר לזה על מקום ומועד הדיון בבקשה.
114. קדמו לבקשה בקשות אחרות באותו עניין, יצורפו העתקים מבקשות אלו לבקשה החדשה.

שחרור אוטומטי ממעצר

115. חייל, המוחזק במעצר, ישוחרר בכל מקרה ממעצרו, אם חלפו התקופות המפורטות להלן, בלי שהסתיים השלב בהליך המשפטי, כפי שמצוין לצד כל תקופה:-
- א. מהמעצר עד להגשת כתב אישום (או תלונה) - 90 יום.
- ב. מהגשת כתב האישום עד להתחלת המשפט - 60 יום.
- ג. מהגשת כתב האישום עד לסיום המשפט בערכאה ראשונה - שנה.

116. במקרה שיש הכרח להחזיק את החייל במעצר מעבר לתקופות האמורות, רשאי לצוות על כך שופט צבאי-משפטי של בית-הדין הצבאי לערעורים.

מעצר פתוח

מי מוסמך לצוות על מעצר פתוח

117. קצין שיפוט המוסמך לתת פקודת מעצר, וכן מפקד ממונה, המוסמך לאשר פקודת מעצר, רשאים לצוות על החזקת החייל במעצר פתוח.

118. כל האמור בפקודה זו חל גם על מעצר פתוח, אך בכל שלבי הטיפול בפקודת המעצר יש להקפיד לציין באופן בולט על פקודת המעצר ועל כל מסמך אחר הנוגע למעצר, כי מדובר במעצר פתוח.

חיפושים

הגדרת מקום צבאי

119. מקום צבאי פירושו -

- א. מקום שבהחזקת הצבא.
- ב. מיתקן או מפעל של המדינה, שייקבע ע"י שר הביטחון כמקום צבאי.
- ג. דירתו של חייל בשירות סדיר או בשירות מילואים פעיל, אם הדירה היא במקום שבהחזקת הצבא, או שהיא בהחזקתו של החייל או של החייל ובת-זוגו.

סמכות להוציא צו

- 120. בית-דין צבאי, שופט חוקר וקצין שיפוט בכיר יכולים להוציא צו חיפוש לגבי כל מקום צבאי.
- 121. קצין שיפוט זוטור יכול להוציא צו חיפוש לגבי כל מקום צבאי שבפקודו.
- 122. צו חיפוש, שניתן ע"י בית-דין צבאי, שופט חוקר או קצין שיפוט בכיר, יפרט מי השוטר הצבאי שמוסמך לבצעו. אין להסמיך על פיו חייל שאינו שוטר צבאי.

מקרים בהם יוצא צו חיפוש

- 123. רשאים לתת צו לעריכת חיפוש במקום, כאמור בסעיפים 120 עד 122 לעיל, בכל אחד מן המקרים האלה:-
 - א. כאשר יש צורך בחיפוש, כדי להשיג מסמך או כל דבר אחר הדרוש לצורכי כל חקירה או תהליך משפטי.
 - ב. כאשר מאמינה הרשות הנותנת את צו החיפוש, כי נמצא במקום, כאמור בסעיפים 120 עד 122, רכוש גנוב או רכוש שהוצא מרשות הצבא או שבמקום זה נמצא כל דבר שהוא, שבאמצעותו או לגביו נעברה עבירה, או שהשתמשו בו למטרה בלתי חוקית.
 - ג. כשיש לרשות (כאמור בסעיפים 120 עד 122) יסוד להאמין שכלוא במקום (כאמור בסעיף 110) אדם בנסיבות, העושות את הכליאה לעבירה.

הוצאת פקודת חיפוש

124. פקודת חיפוש תוצא על טופס 376.

סמכויות המחפש לפי פקודת חיפוש

125. כל מי שמוסמך להוציא פקודת חיפוש יהיה רשאי להוציא פקודת חיפוש, המייפה את כוחו של שוטר צבאי או שוטרים צבאיים, ששמם פורט בפקודות החיפוש:-
- א. לערוך חיפוש במקום שפורט באותה פקודה, לתפוש כל רכוש שתיאורו נראה כתיאור הרכוש שניתן בפקודה, לעשות ברכוש ככל אשר ייאמר בפקודה; או
- ב. לעצור כל אדם הנמצא במקום והנראה שהוא צד או שהיה צד לכל עבירה שנעברה או שאמרו לעשותה בקשר עם אותו רכוש.

החיפוש ייערך בנוכחות עדים

126. לא ייערך חיפוש לפי פקודה זו, אלא בפני שני עדים מלבד המחפש, פרט למקרים דחופים ביותר.

דבר שנמצא בעת חיפוש ואשר לא נזכר בפקודת החיפוש

127. אם בשעת חיפוש, עפ"י פקודת חיפוש ע"י שוטר צבאי, מתגלה דבר כלשהו, שלא הוזכר בפקודת החיפוש, אולם יש לשוטר הצבאי טעם להאמין, שדבר זה שימש או היתה כוונה להשתמש בו כנושא עבירה, יכול הוא לתפוס דבר זה ולהביאו בפני מי שהוציא את פקודת החיפוש, והלה ייתן לגבי אותו הדבר צו, כפי שימצא לנכון, ויפרט באותו צו מה ייעשה בדבר הנ"ל.

סמכויות שוטרים צבאיים

128. לגבי יתר סמכויות החיפוש של שוטרים צבאיים - ראה הפ"ע 5.0205.

סמכויות מפקד

129. אין האמור בסעיף זה פוגע בזכותו של מפקד לחפש אצל כל חייל מפקודיו או במקום שבפיקודו, על מנת לוודא קיום כל פקודה חוקית.

נספח א' לפקודה 33.0309הודעה על שחרור עזיר ממעצר סגור

(חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955)

אל: פרקליט צבאי _____

אני:- (פרטי מפקד היחידה או מפקד מחנה מעצר)

מס' אישי	דרגה	שם משפחה	שם פרטי	יחידה	תפקיד

מודיע בזה על שחרורו של העזיר:-

מס' אישי	דרגה	שם משפחה	שם פרטי	יחידה

אשר נעצר בתאריך _____ עפ"י פקודת מעצר שאושרה.

סיבת השחרור הינה תום תוקפה של פקודת המעצר או ביטול פקודת המעצר ע"י _____ *

(חתימה)_____
(תאריך)

*מחק את המיותר